

Zápis ze setkání k diskusi poskytovatelů sociálních služeb (pečovatelská služba) s MAS ORLICKO, z.s.

Místo konání: **Zasedací místnost MěÚ, Václavské náměstí 10, 561 51 Letohrad**
Dne: **20.10.2021, od 9:00 hodin**

Zúčastnění:

Mgr. Radka Vašková (ředitelka Centra sociální péče města Ústí nad Orlicí)
Magdaléna Zemková (ředitelka Sociálních služeb Česká Třebová)
Linda Chadimová (vedoucí Pečovatelské služby, Sociální služby Česká Třebová)
Kateřina Doležalová (vedoucí služby Domácí hospic Alfa-Omega, Oblastní charita Ústí nad Orlicí)
Jiřina Matějčková (vedoucí pečovatelských služeb, Oblastní charita Ústí nad Orlicí)
Marie Urbanová (vedoucí pečovatelských služeb, Oblastní charita Ústí nad Orlicí)
Marie Maříková (vedoucí Osobní asistence, Oblastní charita Ústí nad Orlicí)
Vojtěch Viskupič, DiS. (sociální pracovník, Sociální služby Lanškroun)
Luďka Řeháková (sociální pracovnice, obec Dolní Dobrouč – Pečovatelská služba)
Mgr. Ludmila Ryšavá (Charita Zábřeh)
Prudilová (vedoucí HS odboru, město Jablonné nad Orlicí)
Samuel Dolejš (zástupce ředitele, Komunitní centrum Petrklíč)

Za MAS ORLICKO, z.s. se setkání zúčastnily:

Ing. Ivana Vanická
Bc. Kateřina Pešková, DiS.

Program:

- 1) Představení účastníků**
- 2) Představení záměrů MAS ORLICKO, z.s.**
- 3) Vstupní rozprava o možnostech podpory neformálních pečovatelů**

Ing. Ivana Vanická v 9:00 přivítala přítomné účastníky diskuse a poděkovala MěÚ Letohrad za poskytnuté prostory zasedací místnosti.

Proběhlo představení jednotlivých účastníků.

Dále Ing. Ivana Vanická přednesla účastníkům základní informace k nově vznikajícímu projektu v novém programovém období OPZ s alokací 20 milionů Kč, z čehož je pro 1. etapu projektů

v letech 2023-2025 možno použít 10-12 milionů Kč, žádosti pro 1. etapu se musí podat do konce června 2022, aby projekt mohl od 1.1.2023 začít.

V rámci uvedených prostředků je již plánováno zahrnout návaznou podporu neformální a hospicové péče v území.

Následovat by měla 2. etapa dalších projektů s alokací 8-10 milionů Kč, ve které by měla být řešena otázka, jak projekt udělat udržitelným i po skončení projektu.

V rámci obou projektů by bylo možné hradit z dotace 60 % mzdy pracovníka, nebo 40 % managementu projektu (hlavní manažer, finanční manažer, účetní, ...) či provozu. V rámci této složky budou prioritně pokryty náklady MAS na zajištění projektu a dle disponibilních prostředků další náklady.

Následně Ing. Ivana Vanická představila již proběhlé projekty s podporou MAS ORLICKO, z.s. (více: www.masproorlicko.cz).

Ing. Ivana Vanická představila účastníkům výchozí premise k připravovanému projektu v rámci OPZ, který by měl podpořit neformální pečovatele, zmínila potřebu hledání konkrétní podoby této podpory a očekávané podněty k projektu od relevantních osob, jakými jsou poskytovatelé pečovatelských služeb. Tím popsala důvod setkání a otevřela prostor k diskusi.

Mgr. Ludmila Ryšavá představila jejich aktivity v rámci podpory neformálních pečovatelů. V letech 2017-2020 vytvořili informační skupiny na podporu pečovatelů, např. pečovatelů autistických dětí. Do projektu byli zapojeni např. nutriční specialisté či psychologové, u těch zaznamenali největší potřebu pro podporu neformálních pečovatelů. Dle jejich zkušeností trvá až 2 roky, než se širší veřejnost o nových možnostech podpoření neformálních pečovatelů dozví.

Samuel Dolejš představil jimi pořádanou konferenci pro neformální pečující, kde se dozvěděli informace, jak zažádat o příspěvek, o supervizi a o pomoci rodinných příslušníků, konstatoval však malý zájem klientů. Zmínil možnost individuálních školení, o která by mohl být větší zájem.

Následně probíhala rozprava – soubor všech dílčích podnětů a příspěvků je uveden v příloze zápisu.

Klíčové výstupy jednání v oblasti tématu „**Podpora neformálních pečovatelů**“:

1. Potřeba podpory orientace občanů v problematice sociálních služeb, jejich nastavení a systému

Problémy:

- Neznalost občanů/neorientace v systému sociálních služeb. Informace jsou zpravidla poskytovány pracovníky jednotlivých služeb /nad rámec vymezení služby/.
- Chybí komplexní přístup k potřebám uživatelů sociálních služeb (podpora v rozvaze nad nastalou situací a v možnostech jejich řešení: na kterou službu se mám obrátit, čím mám začít, co s čím jak souvisí, ...?).
- Chybí podpora při řešení sociální situace především v „přechodové fázi“ – tj. do doby, kdy při změně sociální situace v rodině dojde k vyřešení veškerých finančních a organizačních záležitostí (dohoda v rodině na zajištění péče, zajištění potřebných služeb – místně dostupných s volnou kapacitou, vyřešení situace v zaměstnání, zajištění potřebných příspěvků na péči, ...).
- Potřeba nízkoprahového přístupu k pomoci (řešení sociální situace) – obava obracet se na úřady /obec, ORP – odbor sociálních věcí/ a obavy z předsudků a také nutnost za případnou konzultací dojet (vhodné poskytovat v domácím prostředí).

Diskutované aktivity:

- Sociální práce poskytovaná v území terénní formou

Úkoly:

- Ověřit v terénu identifikované problémy a potřeby – je třeba vytvořit dotazník jako podklad ke skutečné upotřebitelnosti projektu – jak se lidé v sociálních službách orientují, jestli vědí, kam se v případě potřeby obrátit, popř. jak se k informacím dostali (přes sociální služby, starosty a weby obcí, přes členy domácnosti), oslovit širokou veřejnost přes střední školy (zdravotní, gymnázia, sociální, automobilní), přes LDN a lékárny. Před rozesláním dotazníku do terénu zajistit zpětnou vazbu od účastníků diskuse.
- Zprostředkovat prezentaci příkladů realizovaných projektů na téma „terénní a komunitní sociální práce“ – (on-line formou), informace dostupné také zde: <https://obceblizelidem.cz/> (MAS Posázaví).

2. Služby a podpora pro neformální pečovatele

Problémy:

- **Obavy ze zvládnutí péče a neznalost** – podpora a pomoc při zvládnutí počáteční fáze péče – jak po stránce faktické (jaké úpravy domácnosti budou nutné atd.), tak po stránce psychologické.
- **Neznalost rodiny jak pečovat /praktické zajištění péče/** - v různých rovinách od **získání informací o zdravotním stavu a potřebách závislé osoby** (Problém: častý nedostatek informací při propuštění osoby ze zdravotnického zařízení), **pochození situace a získání vhledu v oblasti očekávání ve vztahu k závislé osobě** (co fyzicky i mentálně bude schopen, na co se připravit), **získání informací a zkušeností v oblasti praktického zajištění péče** (jak pečovat, provádět hygienu, ošetřit poranění, poradit si s náhlou změnou zdravotního stavu...) a to jak v období péče rodinou, tak v rámci spolupráce s pečovatelskými službami (především u osob s mentálním onemocněním, u kterých je problematické střídání pečujících osob).
- Psychologické vyčerpání osob v postavení neformálních pečovatelů, bezradnost a pocit opuštěnosti při zvládnutí péče.

Diskutované aktivity:

- Multidisciplinární tým zaměřený na podporu pečujících osob (zajištění psychologické pomoci, edukace v oblasti zajištění péče, ...).
- Vzdělávání pro pečující osoby (zaškolení v péči, výživové poradenství, rehabilitační poradenství, ...)
- Kluby pro pečující osoby (svépomocné skupiny, ...).
- Prezentace problematiky péče – i ve vztahu k široké veřejnosti, zaměstnavatelům, atd...

Úkoly:

- Ověřit možnost exkurze do Charity Zábřeh – nositel projektu: „**Centra pro podporu pečujících osob Zábřeh a Šumperk**“: Cíl exkurze: předání praktických zkušeností o způsobu organizace a zajištění služby, cílových skupinách a financování.

3. Odlehčení neformálním pečovateli v terénu

Problémy:

- Vyčerpání pečujících osob v souvislosti s neustálou péčí o osobu závislou.
- Absence terénní odlehčovací služby (par. 44 zákona 108/2006 Sb.) v území MAS ORLICKO, nebo obdobné služby (mimo zákon 108/2006 Sb.) zaměřené na krátkodobé odlehčení pečujícím osobám.

Diskutované aktivity:

- Sdílený (komunitní?) odlehčovací pracovník.

Úkoly:

- V rámci jednání s Odborem sociálních věcí PaK zjistit možnost rozšíření sítě služeb o Odlehčovací služby terénního charakteru (par. 44, zákona 108/2006 Sb.).
- V rámci jednání s Odborem sociálních věcí PaK prověřit možnost pilotáže služby zaměřené na krátkodobé odlehčení pečujícím osobám v přirozeném prostředí.

4. Další diskutované problematiky (mimo rámec projektu Podpora neformálních pečovateli):

- Spolupráce se zdravotnickými zařízeními – především při propouštění osob ze zdravotnických zařízení.
- Problematika financování sociálních služeb (dobrovolnost obcí při účasti na vícezdrojovém financování sociálních služeb a administrativa s tím spojená).

Další úkoly: ověření území poskytování pečovatelské služby jednotlivými organizacemi.

Ing. Ivana Vanická na závěr poděkovala za účast a trpělivost v hledání vhodných témat pro vznikající projekt na podpoření neformálních pečovateli. Informovala o nadcházející práci na projektu a možnosti distančního připojení pro případnou příští diskusi. S účastníky diskuse se rozloučila v 11:50 hod.

Zapsala: Bc. Kateřina Pešková, DiS., Ing. Ivana Vanická

